

นิธิวดี ปิยสุทธิ. 2549. ผลของโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ป่วยโรคต่อมลูกหมากโต
ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. [ISBN 974-626-536-9]
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.จรรวรณ์ นิพพานนท์, นายสุทิน ชนะบุญ

บทคัดย่อ

โรคต่อมลูกหมากโตเป็นโรคเรื้อรังในชายสูงอายุ ที่มีอาการผิดปกติเกี่ยวกับระบบทางเดิน
ปัสสาวะซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพและการทำงานและมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันซึ่งควร
ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตัว เป็นวิธีลดอาการของโรคได้

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
โดยประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ การมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มของผู้ป่วยโรค
ต่อมลูกหมากโต ในตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีการ
คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 36 คน กลุ่มควบคุม
จำนวน 36 คน โดยประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพและใช้กระบวนการวางแผนอย่างมี
ส่วนร่วม(AIC) และการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เทคนิค SWOT ร่วมกับกระบวนการกลุ่มมาจัด
กิจกรรมช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างก่อน
และหลังการทดลองโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาในการแจกแจง
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติอนุมาน Paired t test และ
Independent t test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05
ผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคต่อมลูกหมากโต
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคต่อมลูกหมากโตมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
(p-value < 0.001) การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคต่อมลูกหมากโตมากกว่ากลุ่มควบคุม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.003) การรับรู้เกี่ยวกับผลดีและอุปสรรคของการปฏิบัติตาม
คำแนะนำ เพื่อลดอาการของโรคต่อมลูกหมากโตมากกว่ากลุ่มควบคุม แรงจูงใจในการปฏิบัติตัว
ของผู้ป่วยโรคต่อมลูกหมากโต การให้บริการตรวจสุขภาพในคลินิกผู้สูงอายุและการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมการปฏิบัติตัว ของผู้ป่วยโรคต่อมลูกหมากโตมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ (p-value < 0.001) และมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <
0.001)

ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ ที่จัดทำขึ้นมีผลทำให้พฤติกรรมผู้ป่วยโรคต่อมลูกหมากโตดีขึ้น ทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องมาจากการใช้กระบวนการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม (AIC) และการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เทคนิค SWOT ร่วมกับแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กระบวนการกลุ่ม และมีการเยี่ยมบ้าน ดังนั้น ควรพิจารณานำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้กับโรคต่อมลูกหมากโตในกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

Nitiwadee Piyasut. 2006. **The Effect of Health Behavior Modificative Program for Benign Prostatic Hyperplasia Patients in Nonsung Tambon Maung District Udonthani Province.** Master of Public Health Thesis in Health Education and Health Promotion, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-626-536-9]
Thesis Advisors : Assoc. Prof. Jaruwan Nippanon, Mr. Sutin Chanaboon

ABSTRACT

Benign Prostatic Hyperplasia is a chronic disease in older men who have the unusual lower urinary tract. This symptom directly affected to patients health and their work including their daily lives as well. A good method to decrease symptoms of this disease is to used behavior modification program.

The main objective of this guasi-experimental research was to stud the effect of a health behavior modificative program for health belief model and participation of Benign Prostatic Hyperplasia patients in Nonsung Tambon Maung district Udonthain Province. The samples were 72 patients , 36 were in the experimental group and 36 were in the control group. The health Belief model , participation (AIC), SWOT analysis and group process were applied to develop a conceptual framework for experimental group. The data was collected by questionnaires and was analyzed by descriptive statistic : frequency distribution percentage , mean , standard deviation and in ferrential statistics : paired t test , independent t test at 0.05 level of significantly. The results revealed as follow after the study the experimental group gained significantly higher mean scores in know ledge and attitude of benign prostatic hyperplasia than the control group , gained significantly higher mean scores on perceived susceptibility (p-value < 0.001) , perceived severity (p-value = 0.003) , perceived benefits and barriers health motivation service and health behavior modificative to partice than the control group and more than before the experimental (p-value< 0.001) .

These results indicated that through the effect of health behavior modificative program with applied health belief model, participation (AIC), SWOT analysis , group process and home visit could improve health behaviors and make them have the healthy lives. There for the program should be extensively provided for other benign prostatic hyperplasia patients.